

Излиза два пъти въ седмицата всѣка:

Срѣда и Събота.

Цѣна:

За година . . . 5 ср. рубли нови.

За шесть мѣсци 3 ср. рубли .

Сичко, което се отнася до вѣстника, надписва се направо до

Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ.

Неплатени писма не се приематъ.

Ръкописи назадъ не връщатъ.

За Обявления се заплаща:

За всѣки редъ при пръвъ пкъ 20 стот.

За " " " вторий пкъ 10 "

ТЕЛЕГРАММА.

Бѣла, 11 Май 1 ч. 20 м. послѣ пл.

Околийскій Началникъ отъ вчера немилостиво бие и арестува по първитѣ ни селяни. Цѣлото население е въ неопишимо негодование. Телеграфира са на управителя. Щяло да дойде войска. М-фовъ.

Горнята телеграмма са прие завчера късно, и отъ други извѣстия и слухове, които бѣха са разпърснати изъ града ни, всѣки любозпителствуващ да узнае какво важно произшествие са случило въ градеца Бѣла. Наконецъ, отъ частни свѣдения и отъ разказването на пжтници, прпстигнавши отъ Бѣла, са научаваме, че неправилнитѣ и незаконни избори за тамошниятъ Общински Съвѣтъ, станали подъ давлението на Околийскій Началникъ въ полза на Иванъ Поппова, който билъ и препоръченъ предъ Министерството за Кмѣтъ въ Бѣла, предизвикали силно негодование отъ страна на населението, както срѣщно самиятъ незаконно провъзгласенъ за избранъ Иванъ Поппова, така и срѣщно неговий приятель и покровитель Окол. началникъ Зуйбарова. Голѣма частъ отъ Бѣленското население на 11 Май, въ денътъ на Св. Кирила и Методия, са събрали да искаже своето недовѣрие и незадоволство къмъ бившиятъ, настоящиятъ и бъдущиятъ кметъ на Бѣленската Община, и по обичаятъ у насъ мѣжду селянитѣ, събрали се поискали селскиятъ печатъ отъ Ивана Попповъ. Тоя послѣдний предалъ печата, а отъ друга страна са обърнали съ своитѣ интриги къмъ любезниятъ си приятель Зуйбарова, който са показалъ готовъ съ услугитѣ си къмъ Иванъ Поппова. Началника Зуйбаровъ са распорѣдилъ да арестува по-първитѣ граждани въ Бѣла, насилствено и съ бой взелъ печата отъ рѣдетѣ имъ, а срѣщно множеството народъ, който отишелъ да му са оплаче противъ злоупотрѣбленията на Иванъ Поппова, оплъчилъ щикветѣ на полицейскитѣ жандарми. Не стига това. Г-нъ Зуйбаровъ представилъ работата предъ своето началство твърдѣ преувеличено, и нашиятъ Управитель Г-нъ Горбановъ, не загубилъ време да поиска отъ Бригадниятъ командиръ нѣколко роти войска, за усмирение смущенията въ гр. Бѣла. Военното началство по закона бѣ длъжно да изпълни требанието на Г-на Управителя, и на 12 Май заранъта биде отправена въ Бѣла една рота войска отъ Руссенската дружина.

Ние не знаемъ окол. началникъ и Управителя съ какво ще оправдаятъ предъ министерството своята постѣпка, но не са съмишваме ни най-малко, че взетата отъ Г-на Управителя мѣрка ще са намѣри твърдѣ строга, несправедлива и необмислена. Да са тревожи войската, като са предава значение на бунтъ, за едно маловажно спрѣчкване мѣжду селянитѣ, колкото са отнася до расправянето на общинскитѣ имъ работи, е колкото неблагодарно, толкова и смѣло отъ единъ

администраторъ, който разбѣра своитѣ обязанности. Отъ друга страна ние имаме основания да вѣрваме, че ареститѣ, боятъ и непратената войска въ Бѣла ставатъ съ цѣль да са исплаше и накаже Бѣленското население, което както за тамошнитѣ общ. избори така и при изборитѣ за окржж. съвѣтъ, чрезъ своитѣ гласни, си показа самостоятелно и не са измами отъ подлитѣ агитации на тукашнитѣ чорбаджии — консерватори. Трѣбва да са забѣлѣжи, че при послѣднитѣ избори за Окржжний Съвѣтъ, венчикитѣ почти Български гласни бѣха на страната на народната либерална партия, и консерваторитѣ ако спечелиха нѣкакво висшегласие, иматъ да благодарятъ на Турцитѣ, които лесно са поддаватъ на всѣкакви лѣжки и заплашвания.

Обичаме да вѣрваме, че Министерството не ще закъсне да распита и изследва Бѣленската работа, и като са увѣри въ несправедливостта на употребитѣ мѣрки отъ страна на началника и управителя, ще въздаде всѣкому спорѣдъ дѣлата; а колкото за Иванъ Поппова, който незаконно е избранъ и препоръчанъ за Кмѣтъ въ Бѣла, ние са надѣемъ, че самъ Г-нъ Министеръ предъ да подтвърди избора му, ще са заинтересува да узнае за какво е той даденъ подъ сѣдъ, и когато по закона чиновникъ, който са предава подъ углавенъ сѣдъ, предварително са отстранява отъ служба, питаме, може ли Иванъ Попповъ да са назначи и подтвърди за кметъ, до като сѣда не произнесе върху него своятъ осѣдителенъ или оправдателенъ приговоръ?

ЕВРОПЕЙСКИТѢ УПРАЖНЕНИЯ ОТВѢНЪ И ВЪ НАСЪ.

Природата, която не е до тамъ надарила Европа съ достатъчни срѣдства за богато живѣние на жителитѣ ѝ, кара послѣднитѣ да бѣдѣтъ по-пиргани и дѣтели, отколкото тия, що сѣ наслаждаватъ въ това отношение. Апостоянната дѣятелностъ за придобиване нужнитѣ срѣдства за живѣние кара всеки одного да гледа, щото единъ день по напредъ да я промѣни, като премахне мѣченитѣ спънки или прѣчки, съ такива способности, които напълно да олесняватъ челоуѣка въ коегодѣ негово предприятие. Така въ Европа сѣ са явили днешнитѣ искусства, които отсега нататкъ може би много повече да напреднатъ и още по-добрѣ да олеснятъ поминъка на жителитѣ ѝ, значението на които по-първенъ безъ тѣхъ е било мъртва буква. Развитието на любознателността въ Европа между жителитѣ ѝ все повече расте и се стрѣми дори къмъ осѣвършенствование, като ще докара и тѣхното благоденствие, за да поминава такава състояние, което да отговаря въ пълнѣ смисълъ на думата — благоденствие. Развить умъ, който да умѣе и да изпълнява всѣки досягвания до челоуѣчески животъ, за благополучното му преминаване въ тоя свѣтъ, е главний предметъ, когото Европа притежава и който я прави предпочитателна предъ другитѣ части на свѣта, съ това си значение, тя превлича вниманието на всѣки, които сѣ далечъ отъ нейния материкъ. Нейнитѣ жители, тѣй да речѣ, сѣ душата на нашата планета, тѣй постоянно сновѣтъ (крѣтосватъ) къмъ всяка посока; оттова се намиратъ токо-речи по всяка точка на нашата планета. Нѣ това имъ обикалѣние не бива напусто: тѣй се мѣжѣтъ, щото на всяка една тѣхна стѣпка да срѣщнатъ интересъ, който доволно да ги възнаградя и съ това наедно, да ги въздигне между другитѣ тѣмъ подобни. Ето защо въ днешенъ день Европа притежава по-вечето богатство на свѣта и повелѣва на по-големата частъ отъ него. И споредъ

това, често другоземцитѣ съ въздишка и завистъ са казватъ: «Европа прекарва весель и охаленъ животъ, жителитѣ ѝ сѣ въ цвѣтѣщо положение, въ тѣхъ всѣчко изобилва, а живота, когото минаватъ, е сѣщи челоуѣчески, насоченъ къмъ благоденствие.» А Европейцитѣ имъ се отзоваватъ така: «Макаръ че отъ природата да ви се доставятъ по-вече срѣдства за живѣние, отколкото намъ, въ на всѣчко това виѣ не знаете нито напълно значението му, нито употребението му, споредъ както трѣбва за къмъ пестовната му страна.» — Съ тия и други упражнения, Европа стои на чело предъ свѣта. Тя постоянно произвожда всѣкакви способности и нѣща, които правятъ нейното възвишение между другитѣ части на свѣта. Тя съ своитѣ искусства поглѣща нашето внимание и ни кара да се очудваме на величко нейно умѣние. Шъ явно е, че отъ памтивѣка не е била все въ таково цвѣтѣщо положение, въ каквото се намира и сега, че било е време, когато тя е кисѣла въ по-дебело невѣжество, отколкото се сега ней и намъ представятъ срѣдни африканскитѣ, азиатскитѣ и австралийскитѣ диви племена, и че сегашното си положение Европа е спечелила съ постоянни и невъобразими за насъ трудове и начини, които сѣ били полагани отъ жителитѣ ѝ въ продължение на нѣколко вѣка и дори сега съ още по-големо усѣрдие, та не трѣбва да се чудимъ и дивимъ, въ да ѝ подражаваме примѣра; защото всеки единъ народъ може да достигне таково положение, слѣдъ като положи такъвъ единъ подвигъ, подобенъ на нейния. Напредъка е за челоуѣцитѣ, а не тѣ за него!

До преди и въ началото на сегашния вѣкъ, нашето отечество — България плуваше въ мракѣтъ на невѣжеството, а Европа бѣ къмъ него като чужденка, която страни отъ такива за ней непознати мѣста. Нейнитѣ стремления и погледи бѣха насочени по-вече къмъ богатствата на по-крайорекитѣ страни, отдѣто извлечаше голѣми ползи, всѣчки сѣжко цѣнни вещи или необработени тамошни произведения трѣбваше да преминѣтъ първенъ презъ нейни рѣцѣ, захаръ, кафе, чай, духанъ и други такива нѣща, които липсватъ въ нашето отечество, пълнѣхъ нейнитѣ напредъ отворени магазини. Ние тогава не знаехме и не цѣхмѣе да знаемъ, що се върше въ оврѣжающия ни свѣтъ; минавахме животъ *днесъ за днесъ, утрѣ за утрѣ*. Въ това време нашето отечество не виждаше европейци, като неоткрита частъ отъ свѣта. Днешнитѣ Европейски фабрикански направи (издѣлки) сѣ липсвали въ насъ, или ако ги е имало по нѣдѣ, то тѣй били като *капка въ море*. Освѣнъ това, всѣки тѣя направи испървенъ нѣмали сѣ въ насъ значение, защото нѣй (куповачитѣ) сме имали много или до сѣщъ малко понягие за тѣхното назначение или употребение. Тогава, всѣчко що ни трѣбвало сме си изработвали сами съ помощта на собственитѣ ни тогавашни познания, които съотвѣтствували на искусстваа ни, та затова всѣчко хубаво и лошо било е намъ драголюбно, защото пословицата ни казва: «И грозното дѣте на майка си е хубаво и на споредъ това не сме дирѣли кое-какво е.» Тогавашнитѣ Европейски произведения сѣ били по-вече за сами тѣхъ и отъ части за познатитѣ тѣмъ народи или страни, защото както и нѣй, тѣй и много други народи се намирахъ въ сѣщото положение съ насъ. По-крайорекитѣ по-добри и населени и до нѣдѣ съ добри пристанища страни, изобилвахъ малко много токо-речи на веждѣ съ тѣя Европейски изработени произведения, по-тоя начинъ жителитѣ на тѣя страни давахъ своитѣ съ трудъ събрани сурови произведения (които относѣ пакъ имъ се донасехъ и препродавахъ десеторно, а може би и по сѣжко отъ цѣната по която сѣ ги нѣкогашъ продали, само че тѣй бѣхъ преработени и измѣнени на видъ) въ замѣна за тѣя тѣмъ донесени изъ Европа лѣскави и омаятелни по направата си произведения. Така отъ день на день Европа, както и сега, богатѣше и цвѣтеше въ всѣчко. Съ тѣя и други упражнения Европа правѣше познания съ невѣжитѣ, които живѣхъ просто и нечувствено за себе си, това ѝ помогна много за да се въсползова (кото нѣщо е ней *подадено*) хитро отъ простодушието и невѣжеството на окаяний свѣтъ поради своята нехайностъ къмъ напредване за осѣвършенство. Учивото отношение, подложено на хитростъ, прави Европейцитѣ да влияятъ въ вредъ и въ всѣчко. Тѣй за малко време много работи извършатъ; защото всяка скроена отъ тѣхъ работа бива първомъ добрѣ обмислена отъ всяка една страна, па тогава я полагатъ въ дѣйствието. Така като придобиятъ влияние въ нѣкой народъ за мал-

ки работи съ тѣхната помощъ начевать и извършвать и най-големитѣ или значителнитѣ, които рѣшавать най-сетнѣ съдбата на тоя народъ. (Завладението на Индия, Америка и Африка сж най-яснитѣ примѣри за да ни посочятъ справедливостта на горѣказаното). По тоя начинъ двестъ европейцитѣ владѣять: и моретата на всѣдѣ, и по вѣчето народи въ други части на свѣта, и най-богатитѣ мѣста и токо-речи скъпоцѣнности; тѣхъ не мързи и днесъ. Тий днесъ упражняватъ за по-бързо изнасяние богатствата отъ една страна разни и безбройни начини. Тий правятъ разни и съ различни на мѣрениа-дружества; устройватъ желѣзници; параходи, желѣзни и подземни цѣстища, канали, телеграфи надъ сушата и подъ водата проточени къмъ всяка посока, мостове и др. т. нѣща, които имъ служатъ за главни оръдия, съ които да дѣйствувать вѣдически за постановление своитѣ намѣрениа. Параходитѣ, желѣзницитѣ и съобщенията по телеграфитѣ се движатъ и кръстосватъ къмъ всяка посока. Отгова можемъ да речемъ: Европа (Европейцитѣ) постоянно се намира въ движение, което не може никой представи въ своего описание (то е до нѣидѣ прилично на движението отъ роякъ пчели въ въздуха, гдѣто ние видимъ неочертано движение и чуемъ просто шумъ) и денонощна дѣятелность. Европейци сега има разпрестнати по земното кълбо, както звѣздитѣ по небето, които тѣи сжщо не стоятъ въ за сѣдѣ ни денѣ, ни нощѣ; и токо речи всячки богатства презъ тѣхни рѣци преминзватъ по-напредъ, па тогава на другитѣ въ тоя свѣтъ. Търговията, промышленностьта и други по главни поминѣци въ челоуѣчествово главно тѣмъ принадлежатъ. Всички и за всякакво отворени магазини се пълнятъ по-вече съ тѣхни стоки, изработени отъ суровитѣ произведения, купени отъ сегашнитѣ полозаспали народи, които, както дивигъ едноврѣменни африкански негри сж си продавали за роби чедата на Европейскитѣ колонисти, не умѣятъ да се ползватъ отъ плода на земята и труда си. Горкитѣ тия народи, като даватъ своитѣ произведения на труда и изобилието на земята си, на която природата дава спорно по-нужнитѣ имъ срѣдства за живѣние, за да се сподобиятъ съ Европейски богатели (нищо и никакви вещи), които ужъ олесняватъ въ нѣщо работитѣ имъ за малко врѣме, не знаятъ, че тий съ това си сами се глобятъ, защото чърнятъ богатството и го пращатъ тамъ, отгдѣто никога нѣма да го видятъ или възврътатъ. Така тия народи сами се тикать въ робската пропасть. Затова нужно е щото всички до нѣидѣ подчинени на това брѣме, да се свѣстятъ за себе си и о-врѣме да отворитъ очитѣ си, инакъ несносно и горко ще стане за тѣхъ врѣме, въ което нито въздишки, нито обстоятелство не могатъ имъ го отне. Щъ за да се покажатъ че сж можщи, Европейцитѣ, освѣнъ горѣказанитѣ упражнения, умѣятъ да упражняватъ и много други упражнения, съ които да явятъ предъ свѣта, че само съ трудъ не се спечелятъ срѣдства, нужни на всеки челоуѣкъ, нѣ и съ хитрицини или лукавщина. Едно отъ многото тия упражнения е Лотарията (паянко). Това пакоститворимо упражнение—Лотарий—върлува токо речи на всѣдѣ. Поврѣдата, която на насятъ или сж нанесли лотаритѣ, е попарила токо речи всячки классове отъ обществото. Лотаритѣ правятъ много опустошения; тий развалятъ добритѣ характери и нрави; докарватъ мързелъ, развратъ и отчаяния. Пети-на има нѣкои, които длѣжатъ своето възвишение между обществото на лотаритѣ, въ тий се *броитѣ на прѣстие*; а попаренитѣ (опростаенитѣ) отъ тѣхъ сж безбройно много повече. Освѣнъ това, Лотаритѣ често сж бивали причина за опростаенито на мнозина, които като ударили за пръвъ пѣтъ и узнали сладчината на безъ трудъ спечеленитѣ значителни лотарийски пари (сумми), отпослѣ сж си издали подиръ тѣхъ цѣлото състояние, спечелено съ и безъ труда имъ, дано ужъ (всякогашната имъ надежда) докарать първия благополучливъ случай. Тѣи сжщо мнозина, слѣдъ като сполучали съ значителната си—голяма лотарийска сума, отпослѣ са се предавали на най-страшенъ развратъ до като се опростають хубавѣ и съ това наедно повредятъ други—испървомъ невинни хорица. Така лотаритѣ са опростаители въ всякой народъ, гдѣто началствующитѣ власти имъ даватъ пълна свобода да вързватъ изъ между народа. Тий са оръдия дадени въ рѣци на неприятелитѣ на челоуѣчествово. Споредъ това, всички любители и доброжелатели на челоуѣчествово, трѣбва да се завзематъ за премахванието на лотаритѣ отвсѣдъ изъ свѣта. Нека труда и честното занимание заематъ мѣстото имъ. Нека да липсuvatъ пакостнитѣ упражнения, а на мѣстото имъ да застанатъ благотворнитѣ! Нека дарбитѣ въ всеки единъ челоуѣкъ бждатъ насочени и употребени за доброто на подобнитѣ и пр.

Нашето отечество, откакъ взе да се посѣщава отъ Европейци, стана токо-речи всевъзвѣстно. Отъ това врѣме насамъ Европейцитѣ побрзха и за въ едно кѣсо врѣме изучиха дори и по-добрѣ отъ насъ ползата, която може да се извлече за тѣхъ отъ земята и труда ни, за това тий въ скоро врѣме направиха съ насъ познанство (което нѣщо е тѣмъ свойственно, кога видятъ, че отъ това интереса ще богатѣ). Тий начнаха да изучавать: язка, нрави и всичко това що притежаваме,

като: учение, промышленность, търговия и др. т. нѣща; съ това тий ни намѣриха за твърдѣ слабѣ, т. е. за народъ некадженъ. Това обстоятелство ги накара, за да се заловятъ за своита ниска политика. Ето источника на сегашнитѣ между насъ Европейски привилѣгии! До като бѣхме чисти отъ тѣи нареченитѣ европейски фабрикански богатели и други, като: колониялски стоки, платнени, дървени и металчески вещи, за въ кѣсо едно врѣме слѣдъ това ни запознанство, начнахме да употребяваме тия имъ вещи, като че ли съ това ще се обогатимъ даромъ. Тая първа спозука на Европейцитѣ въ насъ насрчи ги, да се заловятъ наздраво за изпълнението на предначертанията си и да играятъ ролята си съ насъ. Намѣто да се свѣстимъ ний за себе и да погледнемъ съ завистъ на европейскитѣ умѣния и достижения, ние взехме да правимъ съ тѣхъ дружба и да се задоволяваме съ гледане и чудене на тия имъ изработени вещи, и правяхме, както и сега правимъ, като Американскитѣ диваци съ златото си. Както тигра кога е вкусилъ и узналъ сладчината на челоуѣшкото тѣло, та безобозвенно се хвърля въ тѣла челоуѣци, тѣи и Европа — къмъ своитѣ интереси! Ето вече Европа задушава нашатѣ поминѣци и ний видимъ търговията ни главно е въ тѣхни рѣци; ний се занимаваме съ разпродаванието на Европейски вещи и криворазбраната цивилизация въ насъ е въ цѣтущо положение. Европейцитѣ ни сподобиха сжко и съ желѣзници, които кръстосватъ презъ най-богатитѣ ни мѣста, отъ дѣто чърпятъ всичко: нѣ тия желѣзници сирѣха най-главни ни простъ поминѣкъ — кираджилѣка. Петица желѣзницитѣ ни олесняватъ за да спитимъ врѣмето, да се возимъ спокойно и да пренасяме свободно, бързо и по-здорово товаритѣ си, кждѣго си щемъ; нѣ за тая намъ услуга ние трѣбва да платимъ длѣжното на съдържаелитѣ на тия желѣзници. Нѣ кои и отгдѣ са тѣзи хора, на които даваме заплатата за всичко това? Да ли са наши едноремци, които всякога ще ни притекатъ на помощъ въ врѣме на зла намъ участь? Да ли щѣтъ ни въздигна нѣкои благотворни заведения, като въ дне шенъ денъ се ползватъ премного отъ насъ? — Мисля не; тий сж като скакалци, които слѣдъ като опустошятъ изобилието на една страна, връщатъ се, отгдѣто сж дошли; послѣ пакъ воюватъ, стига само да не сж се взели строги мѣрки противъ тѣхното нашествие. Днесъ въ насъ сж се отворили и отварятъ отъ европейцитѣ разни фабрики, които да ни доставятъ разни потребности, които ако и да не сж до тамъ здрави, както изработенитѣ отъ сажъ-насъ, нѣ биватъ лѣскави на гледъ и евтени по цѣна, отколкото нашитѣ. Това Европейско упражнение, да ли ще подобри нѣкогашъ нашето положение? — Никакъ не; така Европейцитѣ ще се възползватъ да ичърпятъ богатството ни, докѣтъ спитъ, и най-сетнѣ щѣтъ ни пороби съ всичко за винѣги. Тогава може би да се свѣстимъ и догадимъ: кѣдѣ, какъ и що сме . . . «Нѣ горко ни! . . . Да теглимъ сме родени . . . Тия думи ще ни служатъ за утѣшение. — Ний за сега, съ запознанството ни съ Европейцитѣ, сме сполучили до нѣидѣ едно кждѣ годѣ свѣстно положение, защото то ни дава да разберемъ, че има хора, които работятъ съ умъ повече, отколкото съ сила; съ материалъ малко, нѣ съ искусство голѣмо, искарватъ много нѣща; че у тѣхъ (Евр.) врѣмето се нести, и за една малка негова часть свършатъ несорвено по много полезни работи отъ насъ, че всяко нищоже намъ нѣщо, отъ тѣхъ се употребява за въ голѣма полза; че всичко се подлага на опитъ, за да може отпослѣ да пренесе полза, че живота на всякой челоуѣкъ не се състои въ поддрѣжка на природата, нѣ отъ поддрѣжката на самага него и пр. Споредъ това ний трѣбва о врѣме да попримемъ за себе си, за нашето процвѣтение, за да не би съвсѣмъ да пропадемъ подъ натиска на образованитѣ свѣтъ, които толкова повече се ползватъ насъ, колкото сме по-невежи. И тия, които са сполучили отъ насъ да се избавятъ отъ ярема на невѣжество ни, нужно е, щото съ вся сила да се подбедрятъ за исплащанито на отечественни си длѣгъ; инакъ тий не могатъ да се наричатъ негови синове и дѣщери. Помощта на влиятелнитѣ лица между народа за подкрѣпение на неговитѣ сили ще опѣти тоя народъ къмъ всеки напредѣкъ. Затова, постоянната дѣятелность на по-ученитѣ въ насъ за благо на отечеството ни е толкова нужна, колкото насжщия ни хлѣбъ; тѣ заедно съ народа си трѣбва да се завзематъ за премахванието на всяко зло и за вселяванието на всяко добро, което липсва въ нашето отечество.

Днесъ въ насъ се вършатъ много работи: добри и лоши; нѣ добритѣ по рѣдко се забѣлѣжатъ отъ насъ, отколкото лошитѣ, защото послѣднитѣ ни правятъ по силно впечатление и вълнуватъ улицата ни, и нѣи-послѣ ни докарватъ въ негодование, и ний въстанаме противъ тѣхъ. Ворбата за примаване злото е толкова свята, колкото — за опазване на доброто. Злото, кога е предоставено да върлува свободно, то вреди токо-речи цѣлото общество; отгова то е рана въ очитѣ на кой и да е народъ. Велка рава трѣбва да се цѣри о врѣме за да оздравя скоро и добрѣ. Цѣроветѣ винѣги са строги: ядовити, люти и горчиви. Въ заключение,

изъ между много рани, които заразяватъ народа въ насъ, сега азъ ще посоча на една на видъ малка, нѣ опасна рана. Тя е съществуванито въ насъ лотарии (паянко), които ако и да са незначителни по съдържаенито си, обаче са много пакости до сега свършили и вършѣтъ. Най-първо нашето правителство трѣбва да се постараетъ за отмахванието имъ изъ между народа, макаръ че има може би то ползица отъ тѣхъ, нѣ то трѣбва да знае, че тая за него ползица нанася безбройни вреди на народа, за когото то се е клѣнало, че ще работи за негово благо, а не за развѣжданито въ него такива язви. Съ премахванието на лотаритѣ, нашето отечество ще се отърве, макаръ и отъ части, отъ единъ видъ двокрачести и челоуѣкоподобни тунѣдци, а народа ще си купува най-насжщитѣ потребности съ паритѣ, които сега съ подмама прахосва на вѣтара.

Габрово, 7-й Май 1883 год.

Пв. Хр. Пайденовъ.

(ученикъ въ Габровската Гимназия).

* * *

1882 г. въ Февралъ мѣсяцъ прибылъ изъ Московского Артиллерийскаго Арсенала Техническій мастеръ Фр. Лангаузъ въ Русуекій Артил. Арсеналъ съ съдържаемъ 175 лева въ мѣсяцъ, къ удивленію нашему ни увидѣли солдата въ унтеръ офицерскихъ погонахъ, по этому не обратили никакого вниманія на его познанія, но все таки ясно было что онъ ничего не знаетъ, такъ какъ по прибытіи его, онъ все сидѣлъ въ конторѣ ничего не дѣлая; черезъ нѣсколько мѣсяцевъ открывається новый штатъ при томъ же Рус. Арсеналѣ на 250 лева въ мѣсяцъ и Лангаузъ получаетъ, спустя мѣсяцъ опять открывається штатъ първого Тех. мастера на 500 лева въ мѣсяцъ и его Лангауза зачисляють и это все дѣлалось благодаря какой то протекціи. Первое дѣйствие Лангауза было: навести страхъ какъ на мастеровыхъ такъ и на учениковъ; къ каждому мастерскому Лангаузъ обращался самыми грубыми словами не смотря на его знаніе и лѣта говоря «ты» знаешь что я Тех. мастеръ, что въ случаѣ кто меня не послушаетъ будетъ оштрафованъ или же совсѣмъ удаленъ отъ службы, что и было исполнено часть изъ лучшихъ мастеровыхъ была оштрафована и удалена отъ службы за то что высказали прямо въ глаза Лангаузу, что онъ не понимаетъ ничего рѣшительно и Литейщикъ былъ также оштрафованъ 10 левъ, за то что пришелъ въ контору и заявилъ чтобы Технич. мастеръ не мѣшался бы въ его дѣло потому что ничего не понимаетъ, а ученики получали часто мордобитіе и штрафы за всякое малѣйшее не повиновение, ужасъ страшнѣйшій («иго воплотилось»); такимъ образомъ взявъ верхъ, Лангаузъ началъ практиковать самостоятельно на казенный счетъ, указывалъ мастеровымъ исполнять работы по своему, что мастеровой и дѣлалъ и выходило что нужно было передѣлывать если не два то три раза и болѣе и это было всегда и надъ всякой работой. Однажды насъ удивило когда Лангаузъ кызвалъ шорного мастера и далъ ему печатный рисунокъ, говоря смотри рисунокъ что если не будетъ работа такъ какъ на рисунокъ, то будешь оштрафованъ, шорникъ малограмотный обратился къ прочимъ грамотнымъ мастеровымъ чтобы разъяснили ему, но ему отвѣтили что это дѣло техни. мастера начертить и объяснить, онъ и обратился за что былъ выруганъ, притомъ начертывъ и объяснилъ зарядные сумы, сейчас же по распоряженію Лангауза шорники взяли съ кромтъ и шить, но къ удивленію эти сумы такіе вышли огромныя, что еще никогда не бывали въ Европѣ, но что за бѣда обрѣзывать и перешивать а изъ обрѣзковъ вышли еще чухлы для банниковъ, можете вообразить сколько потеряннаго времени ушло и испорченнаго кожи, каковая кожа стоить 33 лева штука, по этому все работы дѣлаемыя по распоряженію Московского Техн. мастера Лангауза чуть ли не обходятся въ три дорога какъ казенныя такъ и частныя, не говоря уже что Лангаузъ получаетъ даромъ жалованье 500 лева въ мѣсяцъ, но тутъ заключается главное что для своей практики приноситъ въ нѣсколько тысячъ лева ущербъ казнѣ, который не возвратимъ; но еще и другіе болшіе убытки несетъ (Арсеналъ) казна, Лангаузъ по обыкновенію сидитъ въ конторѣ и рассказываетъ басни, что въ Россіи въ Арсеналахъ Начальники бьютъ мастеровыхъ и удаляютъ сейчасъ же отъ службы за малѣйшее какое нибудь не повиновение; по этому каждый мастеровой отрывается отъ своей работы приходитъ въ контору показывать свою работу и разъяснять все; при томъ такъ какъ Лангаузъ не знаетъ названій частей дѣлаемыхъ мастеровыми выдумалъ листы печатныя чтобы каждый мастеровой ежедневно записывалъ бы какую работу дѣлаеть, что для этой переписки мастеровые тернютъ не мало времени, этого никто нигдѣ не видѣлъ, и знаю что во всѣхъ заводахъ и также здѣсь на фабрики желѣзной дороги Русуекъ Варна записывается работа каждой мастеровой Шефомъ де Дено или же Техническимъ мастеромъ, такъ что ни какой мастеровой не отрывается отъ своей работы ни на одну минуту, имъ все извѣстно что дѣла-

етя въ мастерскихъ. Меня это не мало удивляетъ какъ это возможно было чтобы Московскій Артиллерійскій Арсеналъ отпустилъ за границу такую Техн. мастера какъ Лангаузъ, который ничего не знаетъ, хотя въ формулярномъ его спискѣ и поставлено что знаетъ слесарную и токарную работу; но наши Болгарскіе ученики Русскаго Арсенала не виримъ больше знаютъ чѣмъ Моск. техн. мастеръ Лангаузъ какъ то. Слес. ученики: Ангелъ Георгіевъ, Христо Пнатовъ, Гено Ивановъ и другіе которые получали отъ 1 л. 50 ст. до 2 лева въ день а 2 и токаръ по металлу получалъ 4 л. 25 ст. что Моск. Тех. мастеръ не можетъ бытъ имъ помощникомъ, а не то мастеромъ, это жалъ и прискорбно, потому что въ Русскакомъ Арсеналѣ находится мастеровые разныхъ націй и бывали вездѣ какъ въ Россіи, Германіи, Австріи, Сербіи, Рومініи и пр. и пр. говорятъ что подобнаго Тех. мастера какъ Лангаузъ еще нигдѣ не встрѣчали не свѣдующаго не въ теоріи и не въ практикѣ.

При этомъ присовокупяго что въ бытность мою на службѣ при Россійско Императорскомъ Генеральномъ Консултствѣ въ Константинополѣ, въ 1875 году русскій Докторъ безъ диплома занялъ коронную службу турецкаго правительства въ таможи Г. Батума, Россійское Министерство узнавъ объ этомъ, отнеслось Его Цр-ву Россійско Имп. Послу въ Конст лѣ П. П. Пнатьеву на какомъ основаніи означенный Докторъ занимаетъ коронную службу, послѣмъ немедленно было сдѣлано распоряженіе о вызовѣ вышеказаннаго Доктора въ Кон лѣ и отказатися отъ занимаемой имъ должности такъ какъ это не законно, какъ же это было допущено Рос. Министерствомъ объ отпускѣ за границу М. Т. М. Лангауза безъ диплома да еще ничего незнающаго, ахъ протекція, протекція сколько денегъ поглотила напрасно да еще и націю свою марають; при томъ Лангаузъ говоритъ что онъ Лютеранскаго вѣроисповѣданія что и значится и въ его формулярномъ спискѣ, но это меня сильно удивляетъ, Лангаузъ не знаетъ не читаетъ не пишетъ и не говоритъ по нѣмецкій, я знаю вполнѣ что юноша Лютеранинъ не сдвинулъ экзамена Катихизма, Тестаментъ и проч. не допускаетъ пасторомъ о принятіи причащенія св. тайства Христовыхъ, а можетъ бытъ принялъ по такойже самой протекціи все равно какъ имѣетъ въ Русскакомъ Арсеналѣ, при томъ въ Россіи существуетъ законъ, что если человекъ не соблюдаетъ церковныхъ обрядовъ, не исповѣдывается и не причащается, не можетъ бытъ допускаемъ ни на коронную ни на общественную службу; по всему вышеизложенному можно основыватися на томъ что Мос. Арт. Арсеналъ не зная куда дѣвать свою не ученую птицу, вотъ въ зная память отпустилъ въ Болгарію, думая что тамъ моля нѣтъ людей понимающихъ, хотя въ Болгаріи и находится одинъ Арт. Арсеналъ все таки благодаря Бога имѣетъ мастеровыхъ, которые не нуждаются подобными тех. М. М. какъ Лангаузъ, онъ имъ вездѣ на каждомъ шагу мѣшалъ и мѣшаетъ.

При всемъ вышеизложенномъ еще высказываю что Лангаузъ вмѣшивается также во всѣ покупки матерьяловъ необходимыхъ для Арсенала и бракуетъ не зная почему лишь бы показать что онъ мастеръ, такъ напр. ножи выбранные шорниками на заводѣ Матесичъ и Елесъ нѣсколько разъ такъ что изъ 20 кожъ мастеръ Лангаузъ забраковалъ 18 ш. Первымъ колеснымъ мастеромъ былъ выбранъ лѣсъ для Спиць у Комисіонера Зюся и доставленъ въ Арсеналъ, Лангаузомъ этотъ лѣсъ былъ забракованъ какъ не годный и гнилой и отосланъ обратно, во въ это время много колесника не было такъ какъ онъ былъ командированъ въ Эски Джумайсѣ лѣса; но по прибытіи онъ сейчасъ спросилъ почему лѣсъ не принятъ, ему отвѣтили что Лангаузъ забраковалъ колесникъ разсердился и заявилъ что если лѣсъ окажется не хорошимъ и невыйдетъ колич. Спиць онъ принимаетъ на свой счетъ и оказалось что лѣсъ очень хорошъ и что вышло 900 спиць вмѣсто 750: Лангаузъ остался правъ, протекція о чемъ будетъ говорено въ слѣдующемъ номерѣ и донесеніяхъ въ Народ. Собраніе.

Ел. Сондансъ
Эксъ Вулгалтеръ
Русч. Артил. Арсенала.

ДОПИСКИ.

Враца, 2 Май 1883 год.

Господине Редакторе!

Азъ не ви писахъ върху изборитѣ за общинскитѣ управления въ Врачанскій окръгъ, защото чакахъ да приема точни свѣденія отъ сичкитѣ точки на тоя окръгъ. Най добриятъ случай за тоя нѣщо бѣше прістѣствованіе въ Враца на гласнитѣ отъ окръгъ, които взбраха вчера кандидатитѣ за окръжиятъ свѣтъ. Отъ тѣхъ са научихъ, че въ тритѣ градове отъ тоя окръгъ, а именно: Враца, Орѣхово и Орхание, сичкитѣ избрани кандидати за общинското управление са либерали; че по селата вѣйдѣ не рачили да избиратъ никакъ по причина на новиятъ избирателенъ законъ, другитѣ избира-

ли по стариятъ избирателенъ законъ, и твърдѣ рѣдко избирали по новиятъ избирателенъ законъ, нъ за една година, и че както въ тия три градове, тѣй и въ сичкитѣ села протестирали противъ новиятъ избирателенъ законъ, който, казватъ селянитѣ, ималъ за цѣль да основе чохойството въ България, нѣщо, което е цѣла и стена.

Колкото общинскитѣ избори и да доказаха на правителството, че народътъ отъ Врачанскій окръгъ не рачи плодѣтъ на пълномощията; нъ изборѣтъ на кандидатитѣ за окръжиятъ свѣтъ показа и на правителството и на цѣлиятъ свѣтъ, че народонаселението отъ тоя окръгъ, което се смѣта около 150,000 души, рѣшително иска отмахването на пълномощията и възстановленіето на конституцията, и ако да не са намѣриха нѣкои по умѣренни мѣжду гласнитѣ, събраніето на гласнитѣ щѣше да постанови, че народътъ отъ Врачанскій окръгъ задържа даването на надѣцатѣ до събиранието на Великото Народно Събрание, което да възстанови конституцията, защото, казваха гласнитѣ, ний имаме таквози пълномощіе отъ нашитѣ избиратели.

Не ше казване, че избранитѣ кандидати за Врачанскій окръженъ свѣтъ сѣ до единъ либерали и сѣ таквози силно вишегласие, щото отъ 400 тѣ гласове на кандидатитѣ липеваха само около 50 гласове. Това е досга да покаже на свѣтъ, че Врачанскій окръгъ е чистъ либераленъ, а дали той е и рѣшителенъ за народното дѣло, показва се отъ приложъ еятъ документи, отъ които единътъ е извлѣченіе отъ протоколѣтъ на бюрото за изборѣтъ на кандидатитѣ за Врачанскій окръженъ свѣтъ, а другиятъ пълномощно, което сичкитѣ гласни даватъ на двама извѣстни дѣятелни Врачане, за да дѣйствуватъ както за възстановленіето на конституцията, тѣй и за сваливането отъ мнимоата депутатска длъжностъ на Г. Г. Григора Д. Пачовичъ, Костаки Анковъ, Хаджи Ванцо Бабушевски и Танасъ Манчовъ, които правителството бѣше назначило за народни прѣдсавители въ мнимоата послѣдно народно събрание. За да разбератъ читателитѣ ви да ли тия четири лица могатъ да се смѣтатъ за народни прѣдсавители отъ Врачанскій окръгъ, азъ ви приключвамъ тука и копие отъ протоколѣтъ за изборѣтъ, който стана мнѣжлия Ноември за народни прѣдсавители.

Въ заключение азъ ше ви кажѣ, Г. Редакторе, че отъ изборитѣ, които станаха въ Враца на 28 Ноември отъ миналата година и на 1 Май, народътъ разбра твърдѣ добрѣ както нравствеността на правителството на пълномощията, тѣй и нравствеността на нѣкои чиновници. Колкото за мислителитѣ за работитѣ на свѣтътъ, азъ ше ви кажѣ, че тия избори сѣ много поучителни. Азъ, който отъ близо гледахъ и на двата избори, ше ви истъ-лжувамъ впечатлѣніето си чрѣзъ единъ анагдотъ, за който расказуватъ Видинци. Видинци приказуватъ, че у Видинъ едно врѣме имало единъ валия на име Сали паша, човѣкъ остроуменъ и праведенъ. Той като виждалъ събрани на купъ много хора обути съ царвули (опинци), сирѣчь селяни, погледувалъ ги и казувалъ за тѣхъ: *зай гиди бешимъ кузулукларъмъ!* А като съглеждалъ събрани на купъ хора обути съ емани (кундури), сирѣчь граждане, погледувалъ ги съ въргенѣ на главата си и казувалъ за тѣхъ: *сизи гиди шейтанджисларъ!* Разбира се, че умнитѣ турски паша, като е изразилъ тия афоризми, разумѣвалъ е, че селянитѣ, когато се събиратъ на купъ, мислятъ сѣкоги за нѣкое общо добро, нъ се водятъ като овцитѣ, и че гражданитѣ, когато се събиратъ на купъ, мислятъ сѣкога за нѣкой личенъ интересъ, нъ го покриватъ съ нѣкой въпросъ за общото добро. Нъ каква голѣма разлика мѣжду Сали пашовото врѣме и сегашното! Истина ви казувамъ, че селянитѣ не се водятъ вече като овци, а разсѣждатъ и вършатъ като разумни сѣщества, а гражданитѣ се събиратъ за общо добро не подбудени отъ личенъ интересъ, а въодушевени отъ народно чувство. Нъ онова, което се съгледува още явно у гражданетѣ, то е че много отъ тѣхъ още гледатъ да покаратъ общата работа тѣй щото да приспособятъ общиятъ интересъ съвършено съ частниятъ си интересъ.

Д. Цанковъ.

ПРОТОКОЛЪ.

Днесъ 28 й Ноември 1882 год. Врачанското избирателно бюро отъ слѣдующийтъ составъ: прѣдсѣдателя на Врачанскій окръженъ свѣтъ Костаки Пв. Анковъ, членове: Пв. Стойновъ и Коцо Герговъ, въ помѣщеніето на градската митрополия, като бѣха свикани избирателитѣ отъ Врачанскій окръгъ, които са на число отъ 495 души слѣдъ провѣряване спискитѣ и преглеждане свидѣтелствата на всичкитѣ гласни, поканиха са избирателитѣ да прістѣпнатъ къмъ избирание четири лица за прѣдсавители въ народното обикновено събрание.

Избирателитѣ едногласно изявиха желание, че не приематъ да прістѣпнатъ къмъ изборъ по настоящій законъ, когото и протестирайтъ; освѣнъ това изявиха желание да са моли Негово Височество да отгѣни настоящій законъ и да въведе законѣтъ предвиденъ отъ конституцията.

За всичко горѣизложено са състави настоящій протоколъ, който да са поднесе отъ страна на бюрото въ надлѣжното мѣсто.

Подписали: прѣдсѣдателя на бюрото К. Пв. Анковъ и членоветѣ Пв. Стойновъ и Коцо Герговъ.

Съ първообразното вѣрно.

(подписалъ) прѣдсѣдатель К. Пв. Анковъ.

ПРОТОКОЛЪ.

(извлѣченіе)

На 1 Май 1883.

Прѣди да са почне изброяваніето гласнитѣ протестираха едногласно настоящій избирателенъ законъ за събиранието, тѣй като тѣ били упълномощени отъ своитѣ избиратели за да гласоподаватъ за избиранието на кандидати за окръжиятъ свѣтъ само за двѣ години споредъ ветхия законъ. Освѣнъ това изобицо протестираха за избиранието прѣдсавителитѣ за народното събрание, като казаха, че сичкитѣ гласни зели участие въ тоя изборъ и че тѣ никога не сѣ избирали народни прѣдсавители, а за това казаха, че тѣй не сѣ припознати за прѣдсавители, както и сичкитѣ тѣхни дѣйствия не могатъ да бѣдатъ задѣжителни за тѣхъ.

Слѣдватъ подписитѣ на бюрото и на гласнитѣ.

ПЪЛНОМОЩІЕ.

Подписаниитѣ гласни отъ Врачанскій окръгъ — отъ околитѣ: Врачанска, Орѣховска, Орханийска и Бѣла-слатинска, чрѣзъ настоящето упълномощяваме Г. Г. Дамитра Хр. Бошнякова и Стефана Хр. Савова, жит. отъ Гр. Враца да подаватъ всякакви прошения и дѣйствуватъ отъ наше име, какдѣто намерятъ за добрѣ, за възстановленіето на Конституцията.

Освѣнъ това, упълномощяваме ги да дѣйствуватъ прѣдъ надлѣжното мѣсто за отстраненіето на незаконно избранитѣ, (нощни) депутати отъ Врачанскій окръгъ, а именно Г. Д. Начевичъ, Костаки Пв. Анковъ, Х. Ванцо Бобашевски и Атанасъ Манчевъ, като сѣщевременно заяватъ и на самитѣ тѣхъ чрѣзъ печата, че тѣ не са и нѣмогатъ да бѣдатъ депутати на Врачанскій окръгъ, и че тѣхнитѣ дѣйствия не са признати отъ населеніето на този окръгъ, както това е казано и въ протокола за избиранието окръжиятъ свѣтъ.

Г. Враца 2-й Май 1883 год.

(слѣдватъ подписитѣ на гласнитѣ.)

С. Махлята (Плевненско Окр.) 1883 г. Май 7-й

Господине Редакторе!

Всѣкому е извѣстно че ся измениха цѣли четири години, отъ какъ вишието правителство пропустна въ държавата ни, та ся заселиха Тракийци, а най много по тукашитѣ наши мѣста Македонци, на които двѣ години даде пари, хранѣ и достаточна зѣмъ за работеніе, съ цѣль да ся пообогатѣтъ и тогава да бѣдатъ вѣрни подвизници на Княжеството и да ся покоряватъ на съществующитѣ закони, като еднокрѣвни наши братя. —

Нъ ний какво виждаме отъ една година насамъ, най много отъ тѣзи послѣднитѣ, които като никакъ не искатъ да ся покоряватъ ни на закона, ни на кмѣтъ, като същоврѣменно изодоха всичко гогово дадено тѣмъ отъ правителството, като ся истегатъ по дебелитѣ сѣнки, а не похващатъ ни най-малка работица, за да потърѣшатъ готовото, захванаха да говорятъ тѣзъ г-ци, че тѣ сѣ ся изселиле изъ Македония да ся хранятъ не отъ труда си, а на държавенъ съчетъ, и ако ги не поддържа правит., ше захванатъ аржмийски (хайдушки), да ся хранятъ, да обиратъ, убиватъ, крадатъ, кому какво дѣ намѣратъ, и дѣ кого срѣщнатъ, паритѣ да му земятъ, за което и дѣйствително стана отъ една година насамъ, като ся въобрази човѣкъ, колко конѣ си откраднаха и на пѣтници пари обраха.

Прѣзъ сегашната пролѣтъ, като ся разделени горжта, тѣ почнаха крамитѣ и убийствата. Прѣди нѣколко дѣна въ с. Песерово, 4 аржмий като ядоха и пиха прѣзъ цѣлий день въ хана на Тодора Цвѣтковъ, вѣчерьта часа 2 по турски като си трѣгнаха прѣзъ махлата турска, нападнаха на една къща, гдѣто като захванаха да мѣчатъ за пари отъ което стана голѣма гюрултия, другъ турчинъ като искалъ да види какво е това проишествіе, гржмна отъ тѣхъ единъ, та го уби; и после побѣгнаха въ горжта. Затова приключеніе ся яви на Плевненското правителство, гдѣто додоха, Управителъ, Ислѣдователъ и Околийскій Начальникъ съ жандарми и слѣдъ като направиха нужното ислѣдваніе, узна са отъ тамошнитѣ македонци че ги познавали, отъ гдѣто хванаха двама, а другитѣ никакъ нѣма.

На 28 й априлий н. г. други подобни тѣмъ живущи въ с. Рупци, като ся научиле че тамошнитѣ трима турци, си продаде недвижимитѣ имущества, вѣчерь

та ги дигатъ отъ кавенето и ги закарватъ въ горѣта, отъ които на двама зѣли 50 лири и ги пуснали, а другия като нѣмалъ да даде, казале на пуснатитъ че ако не донесатъ и за него 50 лири ще го убиятъ. —

За това щѣщо дойде Окол. Началникъ и като захвана съ народвата гвардия да диратъ, тѣ пуснаха турчина, въ тѣхъ немжиха да уловатъ.

За подобни убийци македонци, трѣбва правителството да обърне сериозно внимание и да ги преслѣдва, като имъ обере оружіетокоето катадневно носятъ и да ся наказватъ, защото търговцитѣ никакъ нѣ смѣятъ да ходатъ изъ округа по търговията си. Прѣди Горанъ Белевъ изъ с. Махалта, като минавалъ съ лайгона си прѣзъ с. Песарово и тамошнитѣ македонци говориле, че ако би да е ималъ пари, да го прѣберещатъ да ги зематъ. Затова въ кратко ви описахъ, мислѣхъ че не е безинтересно да ви явя слѣдующето. Поμεσαу селата Бреница и Глава като имаха споръ за една мѣра отъ 2000 дулума за която като ся съдиха по всичкитѣ съдѣлища, спечелиха Бреничене; разядосани последнитѣ отъ това нѣщо, заканаха ся че ще убиятъ хора, за което и дѣйствително направиха като на 5-ий н. м. убиха единъ човѣкъ на мѣждата, и отидоха 30 души жени и мъже въ София да ся молятъ на прав. да имъ дадатъ мѣрката. — За македонскитѣ убийци, народа ся готви да моли Негово Височество да ги изгони изъ държавата ни, като неискатъ тѣхното поданство, които ще направатъ гулѣма вѣрѣда, а не полза.

уч. Иванъ Пацовъ.

с. Злоученъ (Шумненско) 10 Май 1883 г.

Г-не редакторе на в. „Славянинъ“.

Ако и да има нѣщо да са пише за училищата ни и, по изборитѣ, за общинското ни управление особено презъ тѣзи год. нѣ ази, ще прѣмѣляжъ сичко и ще гледамъ, какво слѣдствие ще зематъ тия най-важни работи.

За сега ще ви задоволя, съ слѣдоущето приключеніе:

На първий того Май въ недѣля ако и дава ля малко джидъ, нѣ види са че въ другитѣ мѣста е падналъ голѣмъ джидъ, и на 2-й того р. Камчия доди до толкова, щото завлече всичкитѣ лѣтни сеидби: овѣсъ, просо, мамули, дини, и пр. загубата възлиза около 950 дюлума!! Сжщата загуба са случи и въ село Кжлково $\frac{1}{4}$ растоаніе отъ нашето село.

На 4-й того, падна голѣмъ джидъ, размесенъ съ градушка, джидътъ вая до толкова силно, щото въ $\frac{3}{4}$ растоаніе, са напжлниха около 30 кжци, които бяха по нискитѣ мѣста. Горкитѣ хорица едвамъ, сполучиха да си извадятъ дѣцата!! Отъ пороитѣ, които слѣзоха има завлечени, до 100 дюл. отъ зимнитѣ сеидби жита. р. Камчия ца 5-й того, пакъ доде до толкова, щото завлече и другитѣ, лѣтни сеидби, които бяха останали не залети! Горкитѣ селени които бяха сеяли като: мамули, просо, овѣсъ, дини и пр. не имъ оставаше друго, освѣнъ да си оплакватъ мжката!

Дано честното ни правителство обърне особено внимание за прегледваніе загубата на тия двѣ села; затова и селенитѣ са увѣрени че ще имъ са помогне.

За сега толкова, другъ пжтъ повѣче.

Свящ. Илия Ив. Халачовъ.

Елена 4 Май 1883.

Господине редакторе!

Печата се ограничи, ржцѣтѣ ни се пресѣкоха и вече неможемъ чрѣзъ печата свободно да говоримъ поне за оно-ва, което не е вече за търпение. Дѣйствително азъ нѣма да говорѣмъ, но само това въ кратцѣ ще изложя: Слава Богу вѣсела пролѣтъ вече настана по пази, съ зелени тревы (моравы) и съ чистъ Балкански въздухъ, съ който гражданитѣ ни са наслаждаватъ! Но това е у насъ жалко, че окржжната ни болница е въ центъра на градецътъ ни, отъ ко-

то разни нечисти миризми излизатъ и градецътъ ни обливатъ, колкото и да не съмъ опитенъ по медицинската частъ, азъ пакъ казвамъ, че за напредъ като се стопан, много ще повреди здравието на гражданитѣ ни.

А колкото за дворѣтъ болниченъ, той е доста голѣмъ и широкъ, още отъ миналата година бѣше се дала заповѣдъ да са пречисти и украси и нищо да са не пуца да ходи изъ двора за да не правятъ нечистотии, даже са изхвърлиха и фишеритѣ отъ казаній черковенъ дворъ, които горѣха по старій обичай, на старитѣ гробища само съ чисто дървено масло или за петъ пари воценичка. Градецкитѣ ни Окржжжнъ лекаръ даде заповѣдъ да са изхвърлятъ казаните фишеры, защото отъ миризмата имъ произлизалъ нечистъ въздухъ, който поврежда здравието на населението. Да положимъ че това е тѣй. Ами Господинъ лекаръ като си проважда сѣка заранъ слугитѣ да му запасятъ дребните птици като на пр. патенца, пуйчета, юрдечета, и пр. да пакятъ, и да ги хранятъ на черковния сайвантъ; да ли те не правятъ по голѣма нечистотия, както и миналата година? Но да говоря по вече е излишно, само това ще спомена по моему, азъ подразбирамъ че казаній болниченъ или черковенъ дворъ не са причестялъ за друго, но да бѣде чистъ соватъ на г. докторовитѣ животни! Има кой да говори, то нѣма кой да слуша.

Савва П. Хр. Кършовский.

Русския вѣстникъ „Новости“ въ брой № 112 отъ 28 Априлий 1883 год. върху положеніето работитѣ въ България, захваща уводния си членъ така:

Работитѣ въ славянскитѣ държавици на Балканскій Полуостровъ, които съ съдѣйствието на Россия сж освобождени отъ турското иго са намиратъ въ твърдъ незавидно положение. Особно малко утѣшително се представяватъ положеніето на работитѣ у България. Днешната телеграмма до „Севѣрното Агентство“ извѣстява за трѣгваніето на Генерала Соболева, предѣтателя на министерскитѣ свѣтъ въ Българското Княжество за Россия да прикѣтствува при тържественната коронация Тѣхни Император. Величества. Генералъ Соболевъ, който еи повече отъ една година на служба въ Българското Княжество, безъ съмнение е успѣлъ твърдѣ добрѣ да се запознае съ тамашнитѣ работи и толкозъ подобрѣ отъ колкото веѣки други може да оцѣни плодетѣ отъ Господарственния превратъ, направенъ отъ Княза преди двѣ години.

Като за какво нѣщо се представлява тѣзи консерваторска партия, на която Князь Александръ мислеше да се подпре въ преустройството на законодателството, и управленіето на княжеството на Генерала Соболева е дошло да узнае, не по слухове, не по вѣстникарски съобщения и не по заявления на самата партия, а по дѣлата и. И по какви дѣла! . . . Тѣзи Стоиловци, Начевци и Грековци, съ които той (Генералъ Соболевъ) се отказа да заеѣдава въ Министерскитѣ свѣтъ, тѣзи *груби эгоисти и безцеремонни паголи*, за които нищо незначи, нито честь, ни законъ, когато работата дойде за отдалеченіе отъ ижти противника или просто независимитѣ и опаснитѣ за тѣхъ съ своето влияние човѣкъ, достаточо са биле да вразумятъ почитеніятъ Русски Генералъ, въ каква бѣздна можеше да завлече младото княжество партията на подобни охранители. Ний се надѣваме, че пристиганіето въ Россия — Главата на Българското Министерство не ще остане безъ влияние, ако и да се неамѣри ходъ за работитѣ въ самото Княжество, то поне ще бѣде като освѣтленіе взглядовѣтъ на тѣзи дѣла посрѣдъ насъ самитѣ, особно посрѣдъ лицата, които гледаха на господарственния превратъ и които повикаха на управленіето дѣлелитѣ съ които на Русския честенъ Генералъ се оказа невъзможно да служи, като за спасение на България.

Положеніето на работитѣ въ Българското Княжество е печално, а на Россия при взгляда картината на тамошната безредница, грубото своекористіе, самоуправството, произволѣтъ и насиленіето, никакъ го не радва и нѣма на шо да се радва . . . по на долу говори, че доврѣието на Българскій Народъ къмъ Россия още не е изгубено и народа чака пакъ отъ нея помощъ за избавленіето му отъ настоящето несносно положение.”

Като преведохми това за да запознаемъ читающитѣ какво мнѣние има Русския Народъ и Русеката Пре-

са за насъ, обръщаме вниманіето на редакторитѣ на „Бълг. гласъ“ да попрочетатъ в. „Новости“ и да се възгечисатъ отъ севдата за сполуката имъ.

Слѣдъ заявлението, което Руссенскитѣ гласни подадоха въ Руссенскій Окржжжнъ Сждъ противъ неправилността на изборитѣ за Окржжжний Свѣтъ, и което заявление е подкрѣплено съ доказателства, че по распорѣждане на Руссен. Окол. Началникъ гласнитѣ отъ Руссенската околия сж въспрѣзни да не дойдѣтъ за 1-й Май, научаваме са, че нѣкои интересующи ся лица ся стараятъ да събиратъ подписи отъ селянитѣ изъ околията, че тѣ ужъ сами доброволно ся биле отказали отъ да зематъ участие въ тия избори. Ние не вѣрваме да има по насъ таквизи глупави селяни, които би подписали таквози нѣщо, по знаемъ до какви нѣзности сж способни да приобѣгватъ личноститѣ, за които ни е думата.

Видѣхме първий брой отъ в. „Съзнание“, който ще са издава подъ отговорността на г-на С. Соколовъ въ София. Жѣлаемъ му дългъ животъ.

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЪ.

Настоятелството на Градската Библиотека въ гр. Добричъ, сърдечно благодари на Г-на А. Стойкова, членъ отъ тѣзи Библиотека, за дѣто той благоволи да подари една доста добра Колекция отъ около 40 екземпляра разни книги на Български, Русски и Френски язици.

Настоятелството:

Предѣтатель: С. Синвирски.

Писаръ: К. Чехларовъ.

ПАРАХОДСТВО

„КНЯЗЪ ЮРІЙ ГАГАРИНЪ И К-О“

Параходътъ „ОЛЪГА“ излѣзълъ изъ Одесса на 12-о, ще стигне въ Руссе и Свищовъ на 17-о сего Май.

ПРИЕМЪ СТОЖИ ЗА СЛѣДУЮЩИТѣ СЖЕЛИ:

Свищовъ, Руссе, Тутраканъ, Силистра, Черна вода, Браила, Галацъ, Тулча, Сулина и Одесса.

ЗА УСЛОВІЯТА МОЛЯТЪ ДА СЕ АДРЕСУВАТЪ:

въ Руссе до Г. г. В. Рашеевъ и С. Стомяковъ, въ Свищовъ до Г. г. А. Х. Константиновъ и Синове, въ Тутраканъ до г. Парашкева Пейовъ, въ Силистра до г. Петра Бояджиева.

Руссенскій І. Сждебенъ Приставъ.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

№ 227.

Подписанний Сждебенъ Приставъ при Руссенскій І. Сждебенъ Участокъ, на основание негъшнителний листъ подъ № 3018, издаденъ отъ Руссенскій Окр. Сждъ на 26-й Априлий 1883 год. и со-гласно ст. ст. 389, 391, 393, и 396 отъ Врем. Сжд. Правила, съ настоящето обявляватъ на почитаемата публика, че въ г. Руссе при Окр. Сждъ на 20-й Май т. г. въ часа 4 подиръ пладитѣ ще ся извърши публичната съ наддаваніе проданъ на движимото имущество на жителѣтъ изъ г. Руссе Мамесичъ S. Емисъ, състояще отъ 114 конски юфтови кожи черни издѣлани и 13 кожи кози изработени за удовлетворение взысканіето на Рапо Георгиевъ отъ 2355 $\frac{1}{2}$ лева съ лихвитѣ имъ и сждебнитѣ разноски 101 $\frac{1}{2}$ левъ.

Наддаваніето ще почне отъ оцѣпката 2280 лева за 114-тѣ конски кожи и 98 лева за 13-тѣ кози кожи.

Желающитѣ да купатъ могатъ да ся яватъ въ означенитѣ мѣсто и число за наддаваніе. —

г. Руссе 9-й Май 1883 година

Сждебенъ Приставъ: М. Палашевъ